[1]ददत्-[A]ददतौ-ददतः, [आस्यं] व्याददत्, [भिक्षां] आददत्, [विपादिकां]
[2]व्याददत्, दापयन्-न्ती, दित्सन्-न्ती; — —
दास्यन्-न्ती-ती, दापयिष्यन्-न्ती-ती, दित्सिष्यन्-ती; —
ददानः, [विद्यां] [3]आददानः, [पिपीलिका पतङ्गस्य मुखं] [4]व्याददानः,
दापयमानः, दित्समानः, [विद्यां] [5]आदित्समानः, देदीयमानः;
दास्यमानः, आदास्यमानः, दापयिष्यमाणः, दित्सिष्यमाणः, देदीयिष्यमाणः;
प्रदाः-प्रदौ-प्रदाः; — —
[6]दत्तम्-दत्तः-दत्तवान्, [7]मनसादत्ता, [8]प्रत्तम्-[9]नीत्तम्-सूत्तम्-[10]मरुत्तः,
[11]अवदत्तम्-विदत्तम्-प्रदत्तम्-सुदत्तम्-अनुदत्तम्-निदत्तम्, अवत्तम्-अनूत्तम्,
दापितः, [B]दित्सितः, देदीयितः-तवान्;

---

1. शतरि 'जुहोत्यादिभ्यः श्लुः' (2-4-75) इति शपः श्लौ, 'श्लौ' (6-1-10) इति द्वित्वे, उत्तरखण्डे, 'श्नाभ्यस्तयोरातः' (6-4-112) इत्याकारलोपे, 'नाभ्यस्ताच्छतुः' (7-1-78) इति नुम्निषेधः। 'अनास्यविहरणे' (1-3-20) इति पर्युदासात् 'आस्यं, व्याददत्' इत्यत्र शतैव। एवं आङो ङिद्विशिष्टस्य ग्रहणात् भिक्षामाददत् इत्यत्रापि शतैव।
2. 'आस्यविहरणसमानक्रियादपि प्रतिषेधो वक्तव्यः' (काशिका. 1-3-20) इति वचनात् विपादिकां व्याददत् इत्यत्र शतैव।
3. 'आङो दोऽनास्यविहरणे' (1-3-20) इति परगामिनि क्रियाफलेऽपि शानच्।
4. 'स्वाङ्गकर्मकाच्चेति वक्तव्यम्' (वा. 1-3-20) इति शानच्।
5. 'पूर्ववत् सनः' (1-3-62) इति सन्नन्तादाङ्पूर्वकात् शानच्।
6. 'दो दद्घोः' (7-4-46) इति तादौ किति प्रत्यये परतः 'दथ्' इत्यादेशः। थकारस्य चर्त्वेन तकारः। तथा चोक्तम्—'तान्ते दोषो दीर्घत्वं स्यात्, दान्ते दोषो निष्ठानत्वम्। धान्ते दोषो धत्वप्राप्तिः, निर्दोषत्वात् थान्तो ग्राह्यः॥' (भाष्यम्—7-4-46) इति। एवं क्तिन्प्रभृतिष्वपि ज्ञेयम्।
7. 'मनसः संज्ञायाम्' (6-3-4) तृतीयाया अलुक्।
8. निष्ठायाम् 'अच उपसर्गात् तः' (7-4-47) इति धातोस्तकारे रूपमेवम्।
9. 'दस्ति' (6-3-124) इत्यनेनात्र निष्ठायां तकारादेशे इगन्तस्योपसर्गस्य दीर्घः।
10. 'मरुत उपसंख्यानम्' (वा. 1-4-59) इति मरुच्छब्दस्योपसर्गसंज्ञायाः विधानसामर्थ्यात्, अनजन्तत्वेऽपि 'अच उपसर्गात् तः' (7-4-47) इति तकारादेशः।
11. 'अवदत्तं विदत्तं च प्रदत्तं चादिकर्मणि। सुदत्तमनुदत्तं च निदत्तमिति चेष्यते॥' (भाष्यम् 7-4-46) इति भाष्येष्वया न धातोस्तकारादेशः। अत्र चकारस्य समुच्चयार्थकत्वात् अवत्तम् इत्यादयोऽपि यथासम्भवं साधवः।

A. 'अमेयधामा स जहेऽघहानिं ददज्जनेभ्यो मुदमादधानः॥' धा. का. 2-54.
B. 'अन्वेषयन् दित्सितदक्षिणोऽहमाचार्यसान्दीपिनिसूनुवृत्तम्।' या. अ. 18.109.